

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sots-Caproen Met Verscheyden Bellen Behanghen Ende
Gheschoncken Voor Een Nieww Iaer Aen Arent Montanvs
Ghevschen Woorden-Dienaer Tot Schoonhoven**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1669

Sevenste Belle.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71482)

seng op 't hooft / daer van ghy den opper-sot zijt /
 nochtans ick en kan niet hoor-by gaen 't ghene
 ghy raest inde Vlucht uyt Babel pag. 62. daer spreekt
 ghy dan soo: dat eenen sekeren Godoranus ghepre-
 sen wort ter oorsake hy d'half vertierde brocken des
 Sacraments, by een melaetsche uytghebraeck, in slobber-
 de, onaenghesien de vuyligheyt soo onsmakelijck was, dat
 liever 't braeden van S. Laurens op eenen rooster wilde
 dulden, Wie soude voorders niet walghen weghe den
 dreck die t' avontmael des Heeren door de nieuwe Room-
 sche Kercke Godts-lasterlijck is aenghesmeirt? Sulcks te
 recht de naem in Misse verandert olijft, de wijle het gant-
 sche Sacrament ghemist wort, by die, de welcke eene we-
 sentlijke veranderinghe stellen aen 't ghebacken koeck-
 ken, uyt kracht van vijf Latijnsche woorden ghepvelt
 by een Mis-paep. 'Tis oock seer schoou dat ghy
 seght pag. 82. Aen gheenen Papist en gheschiet Godde-
 lijcke eere daer hy nochtans Jesus in de Misse doofslickt,
 en Jesus self in sijn darmen sit.

'Tis meer als ghenoech / want indien ick al u-
 we sielachtighe manieren van spreken wilde op
 het papier stellen / dese belle / soude ten lesten een
 groote kloek worden / die uwen Sot-cappoen /
 ende uwen swachen kop te seer soude bestwaeren.
 Daerom raede ick u / als mijnen vrient / dat ghy
 den Capoen ober ulve oozen treckt / 't sal daer
 mede wel zijn / want andersins ghy sout oock ten
 lesten passeren hoor een Midas, die de oozen soo
 lanch hadde / als die liebe beest op de welke den
 Propheet Balaam sat.

SEVENSTE BELLE.

Dese Belle / om u niet te veel te bestwaeren
 en sal ick aen uwen Capoen niet hanghen /
 maer op een ander maniere laeten klincken. Ick
 gheloobe dat ghy wel weet wat dat is / jemandt
 Straets kindt maeken, soomen in Brabant spreekt / of
 te / ghelijck men op sommige plaetsen van Vlaen-
 deren seght / yemant in de belle slaen, dat en is anders
 niet

niet als op het klinken van de belle / semant die
sijn goet vergulst / ende schulden op schulden
maect / wettelijck verklaeren / gheen credit
meer te hebben / soo dat hem niemant meer boz-
ghe en mach / noch borghe booz hem blijven.

De schulden / Arent Montane, die ghy booz de-
sen ghemaect hebt / blijcken uyt de rekeninghe
van uwe leughens die ick u boozghelept hebbe in
mijnen Opdracht hier boven vermeld / welkers
betalinghe ghy mi tot noch toe niet en hebt op-
ghelept / noch u van de boozsepde leughens ver-
schoont / alhoewel ick u daer toe gheprarmt heb-
be / te vreden sijnde dat ghy uwe schuldt soue be-
kennen / daer van uwe blechte spreken / ende
Godt om vergiffenis bidden; maer in de plaet-
se van dit te doen / ghy gaet boozt in uwe booz-
hept / ende maectt uwen kerf soo afsgrijpelijk
groot / dat ick niet en sie hoe ghy den selven sult
afkerben / want om menighe uwe leughens / be-
halben de boozgaende / te verrijghen / sal alleen
sommighe boozstellen om dat dit schryft niet een
tamelijcken boeck worden en sou.

1. Ghy lieght in uwe Moorden des Pauldoms pag.
81. dat den Paus Paulus de derde, sijn outste suster, doot
een snoode toeleggh. te bedde bracht by Julius de twee-
de, verkoopende haere eerbaetheyt voor een Cardinael
hoer. 2. dat hy sijn jonghste suster verinoort heeft, naer
dat hy met haer een langhwijlige bloedschande gepleeght
hadde. 3. dat hy den man van sijne onecote dochter hielp
uyt het leven, om met haer vryer in bloedschande te le-
ven. 4 dat hy boeleerde met sijn kints kindt Laura Far-
nesia. 5 dat wy opt booz reliquien bewaert heb-
ben / het beckeneel van S. Michiel, t'is wonder dat
ghy'er niet en hebt by ghevoeght synen schilt, en-
de vuyft-hamer met de welke hy teghen den duy-
vel ghevochten heeft / ghelijck Helwichius doet in
sijn Goliats sweert pag. 261. ghy lieght 6. pag. 119. dat
den Predichheer Terzelius aen sijne toeboozbergh
booz reliquien heeft willen vertoonen de sincker
vleughel vanden boozsepden Wits-enghel / ende in
de

de plaetse van dien / ghetoot heeft de kolen daer
 den H. Laurentius op gehaden wiert. Ghy leeght 7.
 pag. 170. dat den H. Dominicus nu doot sijnde een
 dochter van den steen / by nachte / heeft ghesneden. 8
 pag. 194. Dat meer als ses duysent suppelingen in
 eenen byber verdroncken / ghebonden wierden /
 ten tijde Grogori, by een nonnen klooster. 9. Dat'er
 by hondert ghevischt wierden te Gerbstade in den
 byber van een ander klooster. 10. In uwe vluchte
 uyt Babel pag. 36. ghy leeght dat den Cardinael du
 Perron in't disput met Mornay schande behaelt
 heeft. 11. Dat P. Gouda in't disput met Franciscus
 Lansberghen bekent heeft / dat hy Christus waerachtich
 Godt, ende mensch uytwierp in het secreet 12. pag. 48.
 Dat den Cardinael de Loraine in de saemensprake
 van Possij, als overwonnen zijnde van uwe ket-
 ters / sonde gheseyt hebben : Godt gave dat sy stom,
 of wy allegaer doof hadden gheweest 13. pag. 112. Dat
 den Paus Sylvester de tweede / een toberact was.
 14. pag. 112. Dat oock Joannes XVII. ende Seigius
 soodantigh waren 15. Dat den Paus Benedictus,
 nebens ontelbaere hoogheden / dooz rooverpen /
 de schoonste Joffrontwē trock nae de bosschen om
 haer te misghyucken 16. pag. 113. Dat den vooz-
 sepden Paus van den duyvel den hals omghe-
 draept wiert. 17. Ghy leeght dat ghy soodantighe
 schelmstukken / uyt onse eyghen schryvers ghe-
 haelt hebt. Want Benno, den meesten Schisma-
 tijk / ende verdelder der kercke op sinen tijdt /
 en kennen wy vooz den onsen niet / noch opt ghe-
 kent hebben / derhalven / ick en gheloobe niet dat
 ghy de schriften van Benno ick laete staen sonde
 ghelesen hebben / dat ghyse self noyt ghesten hebt.
 18. In uwe Moorden des Pauldoms pag. 133. leeght
 ghy dat den H. Dionisius in de almanacken heeft
 moeten plaets ruymen vooz onsen H. Ignatius, leest
 by Miraus noch eens : ende indien ghy daer vint
 datmen S. Denys plocht te vieren op den 27. Julij.
 siet dan den almanack in / daer sulc ghy vinden
 dat men den H. Ignatius eerst viert op den 31. der
 selver

selver maent. 19. Ieght ghy in de vlucht uyt Babel
 pag. 113. dat Gregorius VII. in oher/spel leefde met
 Machtildis de huyfzouwe vanden March-graef
 Azo. 20. Dat hy segg boozfarten van Peeters ziele
 met vergiff ombrocht. Gaet heuen/ en seght nu
 noch dat ick u heer: liegghen sonder bewijs/ om
 dat ghy booz de geleerde nochs eens sout toonen
 dat ghy eenen grooten horterick zyt/ midts ghy
 bewyffen verfoecht van semant die u heet liegghen/
 dat is/ loochent al wat ghy seght sonder bewijs/
 ick soude/ dat ghy gheen schudde en waert/ ghe-
 lijk als blijkt schier uyt alle uwe woorden/ te-
 ghen u mede segghen/ ick loochen^{et}, (soo als men in
 de schoolen ghe woon is te spreken teghen degge-
 lijcke mannen) maer nu en verdient ghy in uwe
 malligheyt niet anders te hoozen/ als/ ghy liegt.

Dooz't lest laet ons nu uwe rekeninghe maken
 van uwe leughens die ick hier en daer/ sonder ope-
 den/ gelijk sy my eerst inde handt velen. (soo
 als ghy wel sien kont) uyt uwe sotte boercken
 uyt-ghekipt hebbe?

Eerst waert ghy my schuldtigh ghebleben se-
 ven leughens die ghy noch niet betaelt hebt/ nu
 zijnder noch thien by-ghekomen/ thien en seuen
 maecten saemen seuen thien/ stem noch thien/
 maecten seuen-en-twintigh/ sonder te spreken van
 ontallijcke andere/ alsoo hebt ghy in de plaetse
 van uwe schult af te hozen met goede betalinge/
 noch vele nientwe schulde daer hy-gheboeght ma-
 kende alsoo uwe vriende/ dat is/ uwe andere Pre-
 dikanten infaem/ dooz uwe lossigheyt/ ende on-
 ghebondentheyt. Ick waer schouwe u dan van
 te hozen dat gy my die schulden betaelt/ of ander-
 sijn ick sal u in de Belle slaen, op dat u nie-
 maent booztaen credit ghebe noch dooz u boz-
 ghe blijde/ al-hoe-wel nochtans dat dit niet
 van noode en is/ want ghy zyt alreede soo infaem
 dooz de wereldt/ oock dooz de uwe (ghelijck ick
 dies aengaende wel onderrecht ben) dat ghy niet
 een hoozen credit meer en hebt.